

Załącznik do Uchwały Nr XLI/254/2014

Rady Gminy Grzmiąca

z dnia 29 października 2014 r.

Zasady i standardy konsultowania przez samorząd Gminy Grzmiąca i organizacje pozarządowe założeń projektów i aktów normatywnych oraz zasad realizacji innych przedsięwzięć.

Preambuła

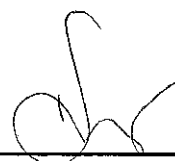
Świadomi tego, iż konsultacje społeczne są bardzo ważną częścią procesu partycypacji obywatelskiej,

Pomni, iż konsultacje są niezbędnym elementem efektywnego ekonomicznie i akceptowalnego społecznie sposobu zarządzania gminą,

Mając na względzie fakt, iż prawidłowo przeprowadzone konsultacje społeczne pozwalają osiągnąć najbardziej optymalny kształt planowanego przedsięwzięcia,

Przekonani o rolach i znaczeniu organizacji pozarządowych dla rozwoju gminy i życia jej mieszkańców,

Zważywszy na fakt pełnienia przez konsultacje społeczne doniosłych funkcji dla gminy i jej mieszkańców przyjmujemy poniższe zasady i standardy.

I. Cele

Celem głównym jest stworzenie takiego systemu planowania i przeprowadzania konsultacji społecznych, który poprzez możliwość pełnego i nieskrępowanego udziału w nich organizacji pozarządowych skutkować będzie optymalizacją projektów planowanych przedsięwzięć włącznie z ich zaniechaniem.

Celami szczegółowymi będą głównie:

- Współudział w rządzeniu,
- Aktywizacja organizacji pozarządowych i mieszkańców,
- Integracja społeczności lokalnej,
- Kontrola społeczna,
- Większa transparentność podejmowanych decyzji

II. Zasady

1. **Zasada suwerenności** oznacza niezależność organizacji pozarządowych uczestniczących w procesie konsultacji. Oznacza iż formułowane przez uczestników konsultacji opinie, sądy i stanowiska są ich suwerennymi decyzjami i nie wynikają z presji wywołanej przez innych uczestników oraz nie są następstwem obaw żywionych przez nich przed reakcjami innych partnerów.

2. **Zasada partnerstwa** oznacza równość głosu i opinii formułowanych przez każdego z uczestników konsultacji. Zakłada również otwartość na głosy pozostałych uczestników konsultacji oraz gotowość do samoograniczenia się w formułowaniu żądań. Konsultacjom od początku towarzyszy wola uzyskania dobrego rozwiązania.

3. **Zasada pomocniczości** odnosi się do podziału domen władztwa publicznego do określonych poziomów władzy, w przypadku konsultacji oznacza to, że obywatele, organizacje pozarządowe i inne podmioty dzięki najlepszej znajomości problemów, które ich bezpośrednio dotyczą powinni mieć możliwość wzięcia udziału w konsultacjach.

4. **Zasada efektywności** oznacza, że konsultacje mają być prowadzone w sposób, który pozwoli osiągnąć zamierzony cel, czyli włączyć jak największą liczbę organizacji pozarządowych i grup obywateli do opiniowania projektu decyzji. Efektywność konsultacji ma na względzie także zorganizowanie procesu ich przebiegu, który umożliwi uzyskanie najlepszych rezultatów.

5. **Zasada uczciwej konkurencji** oznacza szeroki dostęp do konsultacji dla wszystkich zainteresowanych na określonych, upowszechnionych i akceptowanych zasadach. Odnosi się ona również do kryteriów stosowanych przy podejmowaniu wszelkich kroków i decyzji w toku całego procesu konsultacji, które powinny być merytoryczne. Wszędzie tam, gdzie to możliwe należy obiektywizować kryteria ocen, przesłanek i argumentów.

6. **Zasada jawności** oznacza, że wszelkie informacje i materiały, jakimi dysponuje organizator powinny być jawne i dostępne dla wszystkich zainteresowanych. Informacje dotyczące każdego etapu konsultacji oraz dokumentów będących ich częścią składową, oraz wyniki konsultacji powinny być umieszczone w dostępnej dla wszystkich ich uczestników formie.

III. Standardy

a) Opis

1. Samorząd Gminy nadaje konsultacjom rangę stałej formy partycypacji społecznej.
2. Samorząd Gminy w konsultacji z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi przyjmuje zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych.
3. Wójt Gminy zapewnia obsługę administracyjną niezbędną dla organizacji konsultacji społecznych.
4. Samorząd Gminy deklaruje wolę ustanowienia szerokiego spektrum spraw, które będą poddawane konsultacjom społecznym.
5. Samorząd Gminy dba o zapewnienie jak najlepszych warunków dla przeprowadzania konsultacji społecznych oraz o udział w nich jak najszerszego grona podmiotów, zwłaszcza zaś mieszkańców i organizacji pozarządowych.

6. Samorząd Gminy deklaruje wolę edukowania i szerokiego informowania mieszkańców, organizacji pozarządowych i innych partnerów społecznych o problematyce konsultacji społecznych w celu zwiększenia ich efektywności oraz wytworzenia subiektywnego odczucia u uczestników konsultacji, ich współudziału w decydowaniu o sprawach ważnych dla gminy.

7. W celu usprawnienia realizacji zaplanowanych w procesie konsultacji działań i czynności oraz dla oceny stopnia realizacji przyjętych dla konsultacji założeń i celów zostanie przeprowadzony monitoring i ewaluacja systemu konsultacji.

8. Samorząd Gminy informuje opinię publiczną o wszystkich zgłoszonych w toku konsultacji opiniach oraz stanowisku, jakie wobec nich zajął, uzasadniając je w przypadku ich odrzucenia.

b) Wzorce działań, narzędzia i wskaźniki

Wzorce działań	Narzędzia	Wskaźniki
1. Konsultacje stają się stałym elementem partycypacji społecznej gwarantującym udział i poczucie sprawstwa wszystkim mieszkańcom i ich organizacjom	Samorząd Gminy ustanawia osobę, której podstawowym zadaniem jest koordynacja procesu konsultacji. Samorząd Gminy przyjmuje zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych.	Wójt wyznacza osobę zajmującą się koordynacją całego procesu konsultacji i w celu zwiększenia jej kompetencji oraz efektywności działania nadaje jej rangę pełnomocnika wójta do spraw konsultacji społecznych. Samorząd w drodze uchwały Rady Gminy po konsultacjach z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi przyjmuje zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych
2. Pełna procedura przeprowadzania konsultacji społecznych	W konsultacjach stosuje się formy umożliwiające możliwie największy udział mieszkańców i organizacji pozarządowych oraz zapewniające największą ich efektywność: – Tradycyjne zebrania konsultacyjne – Prezentowanie projektów rozstrzygnięć i działań na stronie internetowej Urzędu Gminy – Dostarczanie pocztą elektroniczną i tradycyjną – Wypełnianie formularzy opinii drogą elektroniczną i zwykłą	W każdej przeprowadzonej konsultacji społecznej stosowane są minimum dwie wymienione formy.
3. W konsultacjach przewiduje się względnie szeroki ich zakres przedmiotowy oraz zakres podmiotów uprawnionych do wnioskowania w sprawie przeprowadzenia konsultacji	– Formularz wniosku w sprawie przeprowadzenia konsultacji – Wyszczególniony w uchwale dotyczącej zasad i trybu przeprowadzania konsultacji zakres przedmiotowy konsultacji uwzględniający najważniejsze sprawy dla mieszkańców – Wyszczególniony zakres podmiotów uprawnionych do wnioskowania w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych uwzględniający m.in. określoną liczbę mieszkańców i organizacje pozarządowe	Istnieje ogólnodostępny formularz wniosku w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych wraz z załącznikami. W zakresie przedmiotowym konsultacji są wymienione główne plany, strategie, i programy, które są konsultowane. Projekty dokumentów (uchwał) prezentujących lokalne polityki publiczne podlegają konsultacjom co najmniej w dwóch formach, tzn. pisemnej i spotkania konsultacyjnego. Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych z udziałem organizacji pozarządowych Liczba przeprowadzonych konsultacji do projektów dokumentów typu plany, strategie i programy

4. Sprawnie działający system przekazywania informacji o konsultacjach	Konsultacje społeczne poprzedzone są kampaniami informacyjnymi uwzględniającymi liczne formy, których celem jest dotarcie do jak największej liczby odbiorców z jasnym i zrozumiałym przekazem. Główne formy to: – Informacja na stronach internetowych – Poczta elektroniczna – Lokalna prasa – Tablice ogłoszeń – Informacja ustna w wybranej jednostce Gminy – Ulotki	W kampanii informacyjnej dotyczącej konsultacji społecznych występują minimum trzy formy informowania: – Strony internetowe samorządu Gminy – Tablice ogłoszeń – Informacja ustna w jednostce organizacyjnej Gminy
5. Wyniki konsultacji społecznych są opracowywane, a następnie udostępniane opinii publicznej.	Raporty lub sprawozdania i komunikaty z przeprowadzonych konsultacji, zawierające ich przebieg, prezentację zgłoszonych uwag i opinii a w przypadku ich przyjęcia lub odrzucenia przez samorząd Gminy uzasadnienie. Wyniki udostępnia się na stronach internetowych na portalach internetowych dla organizacji pozarządowych oraz w siedzibie samorządu gminy.	Wyniki konsultacji są publikowane wraz z uzasadnieniem przyjętych oraz odrzuconych propozycji i uwag. Liczba uwag zgłoszonych w ramach poszczególnych konsultacji. Liczba wykorzystanych uwag zgłoszonych podczas konsultacji.
6. Sposób przeprowadzania konsultacji jest poddawany corocznej ocenie i monitoringowi	Uchwała Rady Gminy w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych zawiera opis sposobów i terminów prowadzenia ewaluacji oraz monitoringu konsultacji społecznych.	Opracowanie i podanie do publicznej wiadomości jednego raportu rocznie w zakresie oceny funkcjonowania systemu konsultacji oraz sposobu wdrażania przyjętych rekomendacji służących jego usprawnieniu

IV. Procedura weryfikacji

Opracowanie i opublikowanie rocznego raportu w zakresie wdrażania zasad i standardów, zawierającego m.in. następujące dane:

- Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych w stosunku do wszystkich uchwał dotyczących polityk publicznych,
- Liczba kampanii informacyjnych poprzedzających konsultacje w stosunku do wszystkich konsultacji,
- Liczba konsultacji społecznych przeprowadzonych na wniosek mieszkańców i organizacji pozarządowych,
- Liczba konsultacji przeprowadzonych z udziałem organizacji pozarządowych,
- Liczba raportów, komunikatów i sprawozdań z przeprowadzonych konsultacji społecznych w stosunku do wszystkich konsultacji,
- Liczba uwag zgłoszonych w ramach poszczególnych konsultacji,
- Liczba wykorzystanych uwag zgłoszonych podczas konsultacji.

UZASADNIENIE

Gmina Grzmiąca dnia 19 grudnia 2013r. przystąpiła do realizacji projektu „Dojrzałe partnerstwo. Model współpracy kluczem do sukcesu we współpracy gmin i organizacji pozarządowych w gminach wiejskich Euroregionu Pomerania”. Konsekwencją udziału w projekcie jest przyjęcie przez Gminę Grzmiąca do realizacji zadania p.n. Zasady i standardy konsultowania przez Samorząd Gminy Grzmiąca i organizacje pozarządowe założeń projektów aktów normatywnych oraz zasad realizacji innych przedsięwzięć.

Zadanie ujęte jest w kompleksowy sposób i zawiera powszechnie już dziś występujące we współpracy samorząd gminy – organizacje pozarządowe zasady oraz standardy ujęte w formuły wzorcowych działań, narzędzi służących ich realizacji oraz wskaźników oceny stopnia realizacji. Zadanie to opisane jest w formie skoordynowanych i logicznie powiązanych elementów. Całość obejmuje kategorię konsultacji i ich części składowe jako czytelny katalog celów, działań i narzędzi, co powoduje iż zadanie przedstawione jest jako swoista mapa drogowa konsultacji społecznych.

Ich przyjęcie i stosowanie oznaczać będzie usprawnienie procesu podejmowania decyzji w gminie oraz uczynienie go bardziej efektywnym.